

celé trati, probíhající, jak řečeno, několika okresy politickými. Týká se tudíž i rozhodnutí, vydané o této žádosti, svým obsahem celé trati a rozhodoval tudíž jak okr. úřad v Plzni, tak i zem. úřad v Praze o věci, která není lokalisována v jediném okrese politickém.

Podle čl. 9 org. zák. č. 125/1927 Sb. provádí, pokud není jinak stanoveno, úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho okr. úřadu, příslušný zem. úřad. Nějaké pozitivní ustanovení, které by přikazovalo okr. úřadu, v jehož obvodu jest stanoviště živnosti periodické autodopravy osob, oprávnění, aby v případech, kde koncese byla udělena pro více politických okresů, schvaloval jízdní řád i pro ty úseky trati, které neleží v politickém okrese stanoviště živnosti, není a ježto schválení jízdního řádu již podle povahy věci jeví právě účinky pro cizí okres resp. vyžaduje také posouzení místních poměrů cizího okresu, jde o úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho okr. úřadu a jest pak dán případ cit. článku 9.

Nebyl tedy okr. úřad v Plzni povolán rozhodovati o žádosti za schválení jízdního řádu pro st-lovu periodickou dopravu osob, nýbrž zem. úřad v Praze, a to v první stolici.

V čl. 8 odst. 1 org. zák. se pak stanoví, že pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se z rozhodnutí (opatření) zem. úřadu, rozhoduje-li tento v první stolici, odvolati k příslušnému min. Není pak předpisu, který by takový opravný prostředek vylučoval, naopak poskytuje § 146 živn. ř. stranám právo odvolati se z rozhodnutí zem. úřadu k min. obchodu.

V daném případě arci rozhodoval zem. úřad jako úřad odvolací, z jehož rozhodnutí by ovšem podle čl. 8 odst. 2 org. zák. další odvolání bylo nepřipustno, avšak učinil tak neprávem, neboť podle toho, co bylo řečeno, byl povolán rozhodovati v stolici první a z rozhodnutí jeho bylo přípustno odvolání k min. obch. Je tedy poučení, které připojil k svému rozhodnutí, nesprávné. Strana, řídící se nesprávným poučením obsaženým v nař. rozhodnutí, že rozhodnutí je konečné, podala na ně stížnost k nss-u. Rozhodnutí to nemohl nss se zřetelem k ustanovení § 5 odst. 2 zák. o ss podrobiti věcnému přezkoumání, poněvadž nejde o rozhodnutí poslední stolice správní, nemohl však ani stížnost podanou k nss-u odmítnouti pro nepřipustnost, nýbrž musil nař. rozhodnutí se zřetelem k tomu, že připojení nesprávného poučení o opravných prostředcích jest podstatnou vadou řízení ve smyslu § 6 cit. zák., zrušiti pro vadnost řízení, uváživ, že odporuje všeobecným zásadám řízení správního, když úřad nesprávným poučením o vyloučení opravného prostředku uvede stranu v omyl a tím zhorší její procesní postavení.

Č. 11.337.

O b e c n í d á v k y: Právní moc předpisů obecní dávky z nájemného v Praze a právo úřadů změnit nesprávné předpisy dávky.

(Nález ze dne 8. června 1934 č. 20.230/32.)

Věc: Dr. Rudolf W. v P. proti zemskému úřadu v Praze o obecní dávky.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-1 žádal jakožto spolumajitel domu čp.... v Praze spolu s Alfredem W., odvolává se na ustanovení § 5 pravidel a § 256 odst. 5 zák. o př. d., u magistrátu hlav. města Prahy za snížení obecní dávky z nájemného za léta 1928 a 1929, poněvadž tyto dávky byly předepsány z nájemného za tato léta místo z nájemného za r. 1927. Magistrát této žádosti nevyhověl s poukazem na pravoplatnost dotyčných předpisů.

Odvolání bylo sborem hl. města Prahy pro vyřizování stížností zamítnuto v podstatě z důvodů, že proti předpisům nebylo podáno odvolání a že »ustanovení § 5 odst. 7 pravidel nelze použít, ježto se vztahuje pouze na zjištění okolností skutkových, nikoliv však na případy nesprávného zjištění okolností právních, zejména potud, pokud jde o aplikaci a výklad ustanovení zákonných. Také poukaz na § 256 odst. 5 zák. č. 76/1927 Sb. nemá místa, ježto jednak není v pravidlech ustanovení, že by cit. paragraf platil i v oboru dávek obecních, jednak i tento § 256 pouze připouští (»mohou«) opravu předpisu, nedává tedy poplatníkovi nárok a ponechává vždy rozhodnutí o opravě volné úvaze úřadu vyměřovacího«.

Další odvolání zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím s poukazem na důvody v odpor vzatého rozhodnutí, k nimž dodal ještě toto: »Jak ze spisů jest patrné, nabytí platební list vůči straně právní moci. Této právní moci není pak v cestě okolnost, že výměr sám není snad ve shodě s platnými předpisy právními. I nezákonné rozhodnutí může nabýti právní moci a stává se pak neodstranitelným. Nejen tedy, že strana nemůže se domáhati nápravy poměru, vytvořeného nezákonným rozhodnutím, nýbrž ani úřad nemůže své rozhodnutí neb rozhodnutí úřadu podřízeného, nabylo-li právní moci, změnit neb zrušit, leč za podmínek obnovy. Právní moc úředního rozhodnutí bylo by lze s úspěchem popírat jen, byl-li dotčený akt vůbec neschopen nabýti právní moci, t. j. trpěl-li absolutní zmatečností. Je-li jen materiálně nezákonný neb stížen jen formální vadou, jež nepůsobí jeho absolutní zmatečností, nemaří tyto vady jeho právní existenci, nýbrž formální právní moc je sanuje. Že by platební list, jenž jest podkladem sporu, trpěl absolutní zmatečností, stížnost netvrdí.«

Stížnost na nss dovozuje z ustanovení odst. 7 a 8 § 5 pravidel, že úřad byl, třebaže nastala právní moc předpisů, povinen provést změnu předpisů, když později nastala všeobecná změna prakse tím, že nebyla dávka z nájemného již vyměřována z nájemného dotyčného roku, nýbrž z nájemného za r. 1927. Nešlo prý jen o změnu právní, nýbrž o změnu faktickou, ježto magistrát svého času pod pohrůžkou trestního stíhání od st-le žádal podání přiznání podle stavu v letech 1928 a 1929. Ostatně pravidla v odst. 8 nerozeznávají, zda-li jde o právní neb skutkový základ. Stejná zásada vyplývá i z ustanovení § 276 odst. 1 zák. o př. d., podle kterého má být i daň pravoplatně předepsaná zcela nebo z části odepsána, jde-li o daň předepsanou zřejmě neodůvodněně. Ježto v daném případě předpisy se staly na nesprávném podkladě, t. j. oproti ustanovení odst. 3 § 5 pravidel, má být přesto, že se staly pravoplatnými, k žádosti strany provedena změna předpisů.

Nss neshledal stížnost důvodnou.

Podle odst. 5 § 5 pravidel o vybírání obecní dávky z nájemného (nájemní hodnoty) v hlav. městě Praze, schválených výnosem min. fin. z 21. ledna 1925, kterých je použití, pokud jde o dávku za r. 1928, upraví vyměřující úřad, zjistí-li dodatečně, že základ pro vyměření dávky měl být jiný, než podle jakého byla dávka vyměřena a předepsána, její předpis dodatečně. Podle odst. 7 § 5 pravidel o vybírání obecní dávky z nájemného (nájemní hodnoty), všeobecného vodného a poplatku za používání obecních stok v hl. městě Praze, povolených vládou usnesením z 28. prosince 1928, kterých je použití, pokud jde o dávku za r. 1929, má vyměřující úřad, zjistí-li, že předpis dávky z nájemného, všeobecného vodného a poplatku za používání obecních stok byl proveden na nesprávném podkladě, provést neb upravit předpis dávky z nájemného, všeobecného vodného a poplatku za používání obecních stok dodatečně. Podle odst. 8 těchto pravidel je v případě, když se změnil základ pro vyměření uvedených dávek (na př. následkem odvolání proti vyměření daně činžovní, pro nedobytnost činže neb okolnostmi odůvodňujícími osvobození od těchto dávek), tyto dávky k žádosti majitele (trvalého uživatele domu) poměrnou částkou odepsati.

St-1 má za to, že v důsledku těchto ustanovení neplatí pro obor zmíněných dávek instituce právní moci, nýbrž úřad je povinen přes to, že proti předpisu nebyl podán opravný prostředek, k žádosti strany provést změnu předpisů nesprávných.

Je především poukázati k tomu, že odst. 8 pravidel posléze uvedených pro spornou otázku vůbec nemůže přicházeti v úvahu, poněvadž jedná o odpisu dávky v důsledku změny vyměřovacího základu, nastalé po předpisu dávky, tedy vlastně o obnově řízení v důsledku nové okolnosti, nastalé po pravoplatnosti předpisu. Podle § 10 pravidel prv uvedených, resp. § 8 pravidel posléze uvedených, je vydati o předpisu dávky platební rozkaz, z kterého se může majitel (trvalý uživatel budovy) a osoby dávkou povinné do 14 dnů odvolati. Z těchto ustanovení plyne, že je právo strany, brániti se proti nesprávnému předpisu dávky, omezeno na odvolací lhůtu; mimo to může strana změnu platebního rozkazu, proti kterému se během odvolací lhůty nebránila, žádati jen, pokud to připouští zásady obnovy řízení.

Praví-li pak odst. 5 § 5 pravidel platných pro r. 1928, resp. odst. 7 § 5 pravidel platných pro r. 1929, že úřad má dodatečně upravit předpis dávky, je tím — pokud se vůbec jedná o změnu předpisu ve prospěch poplatníka — vymezeno jen právo vyměřujícího úřadu, nikoliv však upraveno právo strany, domáhati se změny nesprávného předpisu, které jediné jest upraveno v § 10, resp. 8. K ustanovení § 276 odst. 1 zák. o př. d. nelze již proto hleděti, poněvadž ustanovení to platí výhradně pro daně upravené tímto zákonem, nikoliv však pro obecní dávky.

Odmítl tedy žal. úřad právem jednati o změně předpisů s poukazem na právní moc platebních rozkazů, a je tudíž stížnost bezdůvodná.

Č. 11.338.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: I. Československý stát není právním nástupcem bývalého státu uherského co do služebních poměrů bývalých uherských zaměstnanců státních. — II. Nárok na úpravu pense podle